

Skatteministeriet

19. marts 2020
J.nr. 2020 - 2417

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 287 af 26. februar 2020 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Morten Bødskov

/ Søren Schou

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvad provenuet vil være ved at genindføre udligningsskatten på store pensionsudbetalinger ved kombinationer af henholdsvis en sats på 3 pct. og 6 pct. og et bundfradrag på henholdsvis 300.000 kr. og 500.000 kr.? Provenuet bedes opgjort i umiddelbar virkning, efter tilbageløb og efter tilbageløb og adfærd. Dette bedes opgjort for alle årene 2020-2025 samt i varig virkning. Der bedes her anvendt 2020-niveau og faste 2020-priser. Ministeren bedes endvidere opgøre virkningen på råderummet i 2020-priser og opgøre fordelingsvirkningen ved skatteændringerne opgjort som virkningen på disponibel indkomst i kroner og øre samt i pct. af disponibel indkomst opdelt for 10 indkomstdeciler. For den 10. indkomstdecil bedes også opdelt på percentiler. Endeligt bedes ministeren oplyse skatteændringens virkning på Gini-koefficienten for samtlige modeller.

Svar

Som led i 2009-skattereformen blev der fra 2011 indført en udligningsskat på store pensionsudbetalinger. Udligningsskatten skal ses i lyset af, at 2009-skattereformens afskaffelse af mellemskatten og reduktion af bundskattesatsen medførte en markant nedsættelse af den højeste marginalskat, herunder også for udbetalinger af eksisterende opsparing, der var fradraget med højere marginalskat.

Udligningsskatten var midlertidig og skulle oprindeligt opkræves fra 2011 til 2019. Fra 2011 til 2014 var satsen på 6 pct. Fra og med 2015 blev udligningsskatten udfaset med 1 pct.-point årligt. Udligningsskatten skulle dermed helt bortfalde i 2020. Udfasningsprofilen var fastsat under hensyntagen til, at udligningsskatten så vidt muligt skulle pålægges opsparing foretaget før 2009-skattereformen, og så vidt muligt ikke opsparing foretaget efter 2009-skattereformen. Som led i Aftale om finanslovsloven for 2018 blev udligningsskatten afskaffet allerede fra 2018.

Udligningsskatten blev betalt af samtlige pensionsudbetalinger (inkl. folkepension), der oversteg et bundfradrag på 414.700 kr. (2020-niveau). For ægtefæller var der overførselsret af en del af et eventuelt uudnyttet bundfradrag. Udnyttede den ene ægtefælle ikke sit bundfradrag, kunne der overføres et beløb op til 138.400 kr. af bundfradraget til den anden ægtefælle, svarende til ca. 1/3 af bundfradraget.

Det skønnes, at en permanent udligningsskattesats på 3 pct., en udligningsskattegrænse på 300.000 kr. og et maksimalt uudnyttet bundfradrag til overførsel mellem ægtefæller på 100.000 kr. (1/3 af bundfradraget) vil medføre et årligt umiddelbart merprovener på ca. 360 mio. kr. i 2020-25 og ca. 275 mio. kr. efter tilbageløb, *jf. tabel 1*.

En permanent udligningsskat på store pensionsudbetalinger øger den effektive beskatning af pensionsopsparing. Det vil medføre porteføljeomlægninger fra pensionsordninger til fri formue. I beregningerne ses der bort fra sådanne porteføljeomlægninger og mulige virkninger på den samlede opsparing. Der ses også bort fra den fortsatte modning af pensionsystemet, hvilket indebærer, at virkningen i 2025 også svarer til den varige virkning.

Provenuvirkningen af de øvrige kombinationer af sats og bundfradrag fremgår af *tabel 1*.

Der er stor usikkerhed forbundet med at skønne over adfærdsvirkningerne af en permanent udligningsskat. Da Skattekommissionen i 2009 foreslog en permanent udligningsskat, blev det lagt til grund, at arbejdsudbudseffekten ved udligningsskatten svarer ”til effekten af en forøgelse af topskattesatsen for de berørte personer”. Da forslaget også berørte den bestående pensionsformue anvendtes imidlertid ”en lidt lavere selvfinansieringsgrad”.

Anvendes på den baggrund en selvfinansieringsgrad på fx 25 pct., udgør merprovenuet efter tilbageløb og adfærd ca. 210 mio. kr. i varig virkning ved en permanent udligningsskattesats på 3 pct. og en udligningsskattegrænse på 300.000 kr.

Tabel 1. Provenumæssige konsekvenser ved en permanent udligningsskat fra 2020

Mio. kr. (2020-niveau)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	VV
<i>3 pct. og grænse 300.000 kr.</i>							
Umiddelbart merprovenu	360	360	360	360	360	360	360
Merprovenu efter tilbageløb	275	275	275	275	275	275	275
Merprovenu efter tilbageløb og adfærd	210	210	210	210	210	210	210
<i>3 pct. og grænse 500.000 kr.</i>							
Umiddelbart merprovenu	80	80	80	80	80	80	80
Merprovenu efter tilbageløb	60	60	60	60	60	60	60
Merprovenu efter tilbageløb og adfærd	45	45	45	45	45	45	45
<i>6 pct. og grænse 300.000 kr.</i>							
Umiddelbart merprovenu	720	720	720	720	720	720	720
Merprovenu efter tilbageløb	555	555	555	555	555	555	555
Merprovenu efter tilbageløb og adfærd	415	415	415	415	415	415	415
<i>6 pct. og grænse 500.000 kr.</i>							
Umiddelbart merprovenu	160	160	160	160	160	160	160
Merprovenu efter tilbageløb	125	125	125	125	125	125	125
Merprovenu efter tilbageløb og adfærd	95	95	95	95	95	95	95

Anm.: Det maksimalt uudnyttede bundfradrag til overførsel mellem ægtefæller udgør 1/3 af bundfradraget.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellen på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. Data er fra 2017 fremskrevet til 2020 med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse*, august 2019.

Det er forudsat, at virkningen på det finanspolitiske råderum for de enkelte år svarer til virkningen efter tilbageløb og adfærd for disse år. Den varige virkning efter tilbageløb og adfærd svarer til påvirkningen af den finanspolitiske holdbarhed.

En udligningsskattesats på 3 pct. og en udligningsskattegrænse på 300.000 kr. skønnes at reducere den gennemsnitlige disponible indkomst for personer i 10. indkomstdecil med ca. 530 kr., svarende til en reduktion på ca. 0,1 pct. af den disponible indkomst, *jf. tabel 2*. Den disponible indkomst for personer i den 100. percentil skønnes at blive reduceret med 1.560 kr., svarende til ca. 0,1 pct. af den disponible indkomst, *jf. tabel 3*. Gini-koefficienten skønnes at blive reduceret med ca. 0,01 pct., *jf. tabel 4*.

Tabel 2. Ændring i disponibel indkomst i 2025 ved udligningsskat fordelt på deciler

Decil	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Alle
<i>3 pct. og grænse på 300.000 kr.</i>											
Ændr. i kr.	0	0	0	0	-10	-30	-60	-100	-170	-530	-90
Ændr. i pct.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
<i>3 pct. og grænse på 500.000 kr.</i>											
Ændr. i kr.	0	0	0	0	0	0	0	0	-10	-190	-20
Ændr. i pct.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>6 pct. og grænse på 300.000 kr.</i>											
Ændr. i kr.	0	0	0	0	-20	-60	-120	-200	-340	-1.060	-180
Ændr. i pct.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1
<i>6 pct. og grænse på 500.000 kr.</i>											
Ændr. i kr.	0	0	0	0	0	0	0	0	-20	-380	-40
Ændr. i pct.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0

Anm.: 2020-niveau. Indkomstdeciler er opgjort på baggrund af de familieækvivalerede indkomster.

Tabel 3. Ændring i disponibel indkomst i 2025 ved udligningsskat fordelt på 91.-100. percentil

Percentil	91.	92.	93.	94.	95.	96.	97.	98.	99.	100.	Alle
<i>3 pct. og grænse på 300.000 kr.</i>											
Ændr. i kr.	-230	-200	-290	-420	-300	-350	-510	-630	-790	-1.560	-530
Ændr. i pct.	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
<i>3 pct. og grænse på 500.000 kr.</i>											
Ændr. i kr.	-30	-20	-30	-50	-60	-90	-110	-200	-290	-1.010	-190
Ændr. i pct.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
<i>6 pct. og grænse på 300.000 kr.</i>											
Ændr. i kr.	-450	-400	-580	-840	-600	-700	-1.030	-1.270	-1.580	-3.120	-1.060
Ændr. i pct.	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
<i>6 pct. og grænse på 500.000 kr.</i>											
Ændr. i kr.	-60	-30	-60	-100	-110	-170	-230	-410	-580	-2.020	-380
Ændr. i pct.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1

Anm.: 2020-niveau. Indkomstpercentiler er opgjort på baggrund af de familieækvivalerede indkomster.

Tabel 4. Ændring af Gini-koefficient

	Grænse på 300.000 kr.		Grænse på 500.000 kr.	
	3 pct.	6 pct.	3 pct.	6 pct.
Ændring af Gini-koefficient	-0,01	-0,03	-0,0	-0,01